

Datum van inontvangstneming : 22/04/2025

Zaak C-185/25 [Waldfelber]ⁱ

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

7 maart 2025

Verwijzende rechter:

Oberste Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

18 februari 2025

Verzoekende partij:

RS

Verwerende partij:

TS

Voorwerp van het hoofdgeding

In laatste instantie (*Revision*) aanhangige procedure bij het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk), waarin verzoeker schadevergoeding vordert op grond van artikel 82 van verordening (EU) 2016/679.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de verwijzingsbeslissing

Uitlegging van de artikelen 4, 15 en 82 van verordening (EU) 2016/679 (uitlegging van het Unierecht overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, VWEU)

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

Prejudiciële vragen

1. Moet artikel 4, punt 7, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna: „AVG”) aldus worden uitgelegd dat een natuurlijke persoon die bij de uitoefening van zijn activiteit met de hem ter beschikking gestelde en voorgeschreven middelen in het kader van de verwerking van persoonsgegevens niet in zijn eigen persoonlijk belang handelt, maar als hoofd van een organisatie (dienst of ander orgaan zonder rechtspersoonlijkheid), die onder een juridische entiteit valt, een „verwerkingsverantwoordelijke” is die in rechte kan worden aangesproken?

2. a) Moet artikel 15, lid 1, onder g), AVG aldus worden uitgelegd dat wanneer de verwerkte gegevens bestaan in een feitelijke verklaring over of een subjectieve beoordeling van de betrokkene in een e-mail, onder „alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens” uitsluitend de auteur van de e-mail valt, of ook de kring van personen met wie de auteur over de betrokkene heeft gesproken?

2. b) Voor het geval dat niet-opgeslagen namen van de gesprekspartners „beschikbare informatie over de bron van die gegevens” in de zin van artikel 15, lid 1, onder g), AVG zijn:

is het in het kader van de afweging van de belangen van de betrokkene bij de gegevensverwerking en die van een dergelijke gesprekspartner van belang dat deze laatste niet kon voorzien dat zijn verklaringen tot voorwerp van gegevensverwerking zouden worden gemaakt?

3. Moet artikel 82, lid 2, AVG aldus worden uitgelegd dat de negatieve gevolgen voor de betrokkene die voortvloeien uit een inbreuk op deze verordening die pas na de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt en betrekking heeft op de in artikel 15, lid 1, AVG neergelegde informatieverplichting, schade vormen die is veroorzaakt door een „verwerking die inbreuk maakt op deze verordening” en die voor de verwerkingsverantwoordelijke de verplichting meebrengt om de schade te vergoeden?

4. Indien de eerste of de derde vraag bevestigend wordt beantwoord: staat artikel 82 AVG in de weg aan nationale bepalingen op grond waarvan de vergoeding van de schade die een orgaan van een juridische entiteit in het kader van de uitvoering van de wet in uitoefening van het openbaar gezag aan een gelaedeerde heeft berokkend, niet kan worden ingeroepen tegen het orgaan zelf?

Aangevoerde Unierechtelijke bepalingen

Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de

verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (hierna: „AVG”), in het bijzonder artikel 4, punt 7, artikel 15, lid 1, onder g), en artikel 82.

Aangevoerde nationale bepalingen

§ 56 („Schoolbestuur”) van het Schulunterrichtsgesetz (wet op het schoolonderwijs) bepaalt onder andere:

„1) Het hoofd van de school is krachtens deze federale wet bevoegd om alle aangelegenheden te behandelen, voor zover deze wet niet de bevoegdheid van andere schoolorganen of van de onderwijsinstanties vastlegt.

2) Het hoofd van de school is de directe leidinggevende van alle leerkrachten en andere personeelsleden van de school. Hij is verantwoordelijk voor het besturen van de school en voor het onderhouden van de band tussen de school, de leerlingen en de voor de opvoeding verantwoordelijke personen [...]

[...]

Zijn taken omvatten onder meer het schoolbestuur en -beheer, kwaliteitsbeheer, school- en onderwijsontwikkeling, personeelsbeheer en -ontwikkeling, externe betrekkingen en openstelling van de school.

4) Naast zijn taken op het gebied van onderwijs, opvoeding en beheer is hij verantwoordelijk voor de naleving van alle wettelijke bepalingen en instructies van de onderwijsinstanties alsmede voor het bijhouden van de officiële schriftelijke informatie van de school en de orde in de school.”

§ 32 („Plichten van het schoolhoofd”), lid 2, van het Landes-Lehrerdienstrechtsgesetz (wet inzake het op leerkrachten toepasselijke recht van een deelstaat) bepaalt:

„Het hoofd van de school ziet erop toe dat alle op school aangestelde leerkrachten hun taken overeenkomstig de wet en efficiënt, economisch en zuinig uitvoeren. Hij dient hen hierin te instrueren, hen zo nodig instructies te geven, ontstane fouten en misstanden recht te zetten en erop toe te zien dat de werktijden worden nageleefd. Hij dient hun professionele ontwikkeling in overeenstemming met hun prestaties te bevorderen.”

In § 4 („Algemene bepalingen inzake gegevensbescherming”) van het Bildungsdokumentationsgesetz 2010 (onderwijsdocumentatiewet) staat in de tot 22 juli 2024 geldende versie:

„1) Verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4, punt 7, AVG zijn:

1. voor de dossiers van leerlingen op grond van § 5, leden 1 en 2, en die van studenten aan onderwijsinstellingen de leidinggevenden van die instellingen [...]”

§ 1 („Aansprakelijkheid”) van het Amtshaftungsgesetz (wet betreffende de ambtelijke aansprakelijkheid) luidt:

„De federale staat, de deelstaten, de gemeenten, de andere publiekrechtelijke instellingen en de socialezekerheidsinstellingen – hierna juridische entiteiten genoemd – zijn volgens de bepalingen van het burgerlijk recht aansprakelijk voor schade aan het vermogen of aan de persoon die door schuld van de personen die als orgaan optreden, in het kader van de uitvoering van de wet ten gevolge van onrechtmatig handelen is veroorzaakt; het orgaan is niet aansprakelijk jegens de gelaedeerde. De schade mag slechts in geld worden vergoed.”

§ 9 („Procedure”), lid 5, van het Amtshaftungsgesetz bepaalt:

„De gelaedeerde kan de vergoeding van de schade die hem door een orgaan van een in § 1 van deze federale wet bedoelde juridische entiteit bij de uitvoering van de wet is berokkend, niet in een gewone gerechtelijke procedure van het orgaan vorderen.”

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure

- 1 Verweerder is hoofd van een school. In deze functie organiseert hij bij- en nascholingsprogramma’s voor zijn leerkrachten die wettelijk verplicht zijn een bij- en nascholing te volgen. De pedagogische universiteit biedt hiervoor bij- en nascholingsprogramma’s en organiserend personeel aan. In het kader van een bij- en nascholingsprogramma heeft verweerder tijdens een mondeling gesprek met een leerkracht vragen gesteld over verzoeker. Deze was door de pedagogische universiteit voorgesteld om het bij- en nascholingsprogramma te begeleiden.
- 2 Enkele dagen na het gesprek stuurde verweerder een e-mail naar de bevoegde medewerker van de pedagogische universiteit en verzocht om een andere medewerker van de universiteit die het bij- en nascholingsprogramma kon begeleiden, en verklaarde:

„[...] Ik wil op voorhand zeggen dat ik telkens wanneer ik externe deskundigen vraag om samenwerking, vooraf vragen over hen stel. [Verzoeker] is geen onbekende in de onderwijssector en ik kan me met de beste wil van de wereld niet voorstellen dat iemand die het openbare schoolstelsel in twijfel trekt en die voortdurend in conflict is met [de bevoegde onderwijsdirectie], de procesondersteuning zou gaan organiseren.”
- 3 Verweerder heeft deze e-mail vanaf een computer op school via zijn werkaccount verstuurd. Voor deze communicatie is er een afzonderlijke server. Het e-mailadres wordt door verweerder uitsluitend gebruikt voor werkgerelateerde communicatie.

Van het gesprek over verzoeker had verweerder geen dossieraantekening of enig ander document opgesteld. Met uitzondering van de hierboven weergegeven e-mail is hierover niets op schrift gesteld. Hij heeft op geen enkele andere wijze de tijdens het gesprek verkregen informatie over verzoeker openbaar gemaakt.

- 4 Verzoeker is op de hoogte van de inhoud van deze e-mail. Hij heeft bij verweerder per e-mail een klacht ingediend over wat deze in het genoemde bericht over hem had geschreven. De beweringen (verzoeker zou het openbare schoolsysteem in twijfel trekken en voortdurend in conflict zijn met de onderwijsdirectie van een deelstaat) zijn volgens hem niet waar. Verweerder heeft aldus voor hem „raadselachtige of onbekende” persoonsgegevens verwerkt.
- 5 Naar aanleiding van het verzoek van verzoeker om hem inzage te verlenen overeenkomstig artikel 15, lid 1, AVG en om een kopie van de door verweerder verwerkte persoonsgegevens over hem toe te zenden, heeft verweerder verzoeker diezelfde dag per e-mail meegedeeld dat hij nooit persoonsgegevens van verzoeker in bezit heeft gehad en deze gegevens evenmin aan enige persoon had doorgegeven; hij heeft enkel zijn bezwaren geuit over zijn persoon als begeleider van het bij- en nascholingsprogramma.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 6 Verzoeker vordert dat verweerder wordt gelast inzage te verlenen overeenkomstig artikel 15 AVG, een kopie van zijn persoonsgegevens te verstrekken en een bedrag van 800 EUR aan immateriële schadevergoeding te betalen. Hij baseert zijn schadevordering uitsluitend op schending van het recht van inzage overeenkomstig artikel 15 AVG.
- 7 Verweerder brengt daartegen in dat alleen de bevoegde juridische entiteit aansprakelijk is. Hij voert aan dat hij als orgaan van een school zijn bevoegdheden van openbaar gezag heeft uitgeoefend en dat zijn vrijheid van informatie in de uitoefening van zijn functie niet mag worden beperkt. Het heeft besloten om verzoeker niet te kiezen als begeleider van het bij- en nascholingsprogramma en heeft geen persoonsgegevens van verzoeker verwerkt of opgeslagen.
- 8 De rechter in eerste aanleg heeft de vordering afgewezen. Bij de organisatie van een verplichte bij- en nascholing voor leerkrachten heeft verweerder volgens de rechter als orgaan gehandeld in uitoefening van het openbaar gezag en kan hij niet persoonlijk aansprakelijk worden gesteld.
- 9 De rechter in hoger beroep heeft de rechtsopvatting van de rechter in eerste aanleg bevestigd. De organisatie waarvoor verweerder heeft gehandeld, heeft beslist over de essentiële aspecten van de verwerkingsmiddelen (eigen server, gebruik van het e-mailaccount van de school). Een kwalificatie van verweerder als verwerkingsverantwoordelijke is volgens deze rechter in strijd met de bepalingen van het Amtshaftungsgesetz. Er bestaat geen verplichting om gegevens te genereren (de herinnering aan de naam van de gesprekspartner schriftelijk vast te

leggen), waardoor er geen verplichting bestaat om informatie te verstrekken over de persoon van de gesprekspartner.

- 10 Met zijn beroep in *Revision* handhaaft verzoeker zijn vorderingen.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

Eerste vraag

- 11 De in artikel 4, punt 7, AVG gedefinieerde „verwerkingsverantwoordelijke” is de geadresseerde van de verplichtingen uit hoofde van de AVG. De verwerkingsverantwoordelijke kan een „natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan” zijn, ongeacht of de rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan publiek- of privaatrechtelijk is georganiseerd.
- 12 Volgens de richtsnoeren van het Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPD) kan de „verwerkingsverantwoordelijke” niet alleen een organisatie zijn, maar ook een persoon of groep personen. In de praktijk is het echter meestal de organisatie als zodanig en niet een persoon binnen de organisatie (zoals de CEO, een werknemer of een lid van de raad van bestuur) die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG (richtsnoeren van het EDPB 07/2020 over de begrippen „verwerkingsverantwoordelijke” en „verwerker” in de AVG, versie 2.0, vastgesteld op 7 juli 2021, punt 17).
- 13 In zijn arrest van 7 maart 2024, IAB Europe (C-604/22, EU:C:2024:214, punt 57), heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie hoge prioriteit gegeven aan het handelen voor eigen doeleinden voor de kwalificatie van een sectororganisatie als een verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig artikel 4, punt 7, AVG. Voor zover kan worden vastgesteld op grond van de door het Hof besliste zaken, is tot dusver de organisatie (meestal een onderneming of overheidsinstantie) en niet een natuurlijke persoon als het bestuursorgaan van een entiteit verantwoordelijk gehouden (zie met betrekking tot verzoeken om een prejudiciële beslissing betreffende artikel 82 AVG bijvoorbeeld arresten van 20 juni 2024, Scalable Capital, C-182/22 en C-189/22, EU:C:2024:531, 11 april 2024, juris, C-741/21, EU:C:2024:288, 25 januari 2024, MediaMarktSaturn, C-687/21, EU:C:2024:72, 21 december 2023, Krankenversicherung Nordrhein, C-667/21, EU:C:2023:1022; zie met betrekking tot verzoeken om een prejudiciële beslissing betreffende artikel 15 AVG bijvoorbeeld arresten van 9 juli 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, 22 juni 2023, Pankki S, C-579/21, EU:C:2023:501, 5 december 2023, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, C-683/21, EU:C:2023:949, 5 december 2023, Deutsche Wohnen, C-807/21, EU:C:2023:950, 11 januari 2024, État belge [door een Publicatieblad verwerkte gegevens], C-231/22, EU:C:2024:7, 7 maart 2024, IAB Europe, C-604/22, EU:C:2024:214; ook arrest van 10 juli 2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, had betrekking op een procedure uitsluitend tegen de religieuze gemeenschap als zodanig).

- 14 Volgens de nationale wetgeving die ten tijde van de beoordeling van toepassing was, werd het hoofd van een school in het kader van de gegevensbescherming in de wet alleen genoemd als „verwerkingsverantwoordelijke” met betrekking tot de gegevens van de leerlingen (§ 4, lid 1, Bildungsdokumentationsgesetz [onderwijsdocumentatiewet]). Voor andere gebieden (die verband houden met de school) was er echter geen expliciete wettelijke toewijzing van een dergelijke positie. De taak van verweerder (in casu: de organisatie van de bij- en nascholing van leerkrachten) was bij wet aan hem opgedragen. De voor de gegevensverwerking gebruikte middelen/infrastructuur (server en e-mailadres) waren aan hem voorgeschreven. Hij behartigde bij de organisatie van de bij- en nascholing van leerkrachten en de verwerking van de persoonsgegevens van verzoeker als betrokkene geen eigen „persoonlijke” belangen, maar voerde taken uit in het kader van het bestuur van de school. De school zelf heeft naar Oostenrijks recht geen rechtsbevoegdheid en kan niet in rechte worden aangesproken. De school valt onder een territoriaal lichaam als juridische entiteit (de federale overheid, de deelstaat of de gemeente). Een rechtspersoon, dienst, overheidsinstantie of ander orgaan kan uiteindelijk alleen optreden door middel van handelingen van de natuurlijke personen die namens hen handelen, wat in dit geval door verweerder werd gedaan.
- 15 De bewoordingen van artikel 4, punt 7, AVG laten open – met name vanwege het woord „of” („natuurlijke persoon of rechtspersoon”) – of een natuurlijke persoon die niet in zijn eigen (persoonlijk) belang, maar (in casu) als hoofd van een school in het belang van de school en dus namens de betrokken juridische entiteit handelt, moet worden beschouwd als een verwerkingsverantwoordelijke die in rechte kan worden aangesproken voor de naleving van de verplichtingen uit hoofde van de AVG, dan wel of deze aansprakelijkheid rust op de „organisatie” voor de belangen waarvan hij als schoolhoofd handelt. Het zou ook denkbaar zijn dat de organisatie en de natuurlijke persoon naast elkaar aansprakelijk zijn.

Tweede vraag

- 16 Artikel 15, lid 1, onder g), AVG legt de verplichting op om – wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene zelf worden verzameld – inzage te verlenen van „alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens”. Het is de vraag hoe ver dit begrip reikt.
- 17 Tijdens een gesprek worden meningen of feiten per definitie vaak over anderen geuit, waarbij het voor de gesprekspartner vaak niet eens duidelijk zal zijn dat een door hem geuite mening of gedane uitspraak vervolgens door de ander tot voorwerp zal worden gemaakt van een gegevensverwerking met de daaruit voortvloeiende rechten en plichten. Volgens verzoeker had hij (vóór het verzenden van de e-mail) geïnformeerd moeten worden overeenkomstig artikel 14 AVG – en dus ook over „de bron waar de persoonsgegevens vandaan komen” (artikel 14, onder f), AVG). Als deze opvatting juist is, heeft dit tot gevolg dat eenieder die zich tegenover een derde (buiten de privésfeer) uitspreekt over een betrokkene, de betrokkene altijd vooraf moet informeren in de zin van artikel 14

AVG. Een dergelijke ruime uitlegging van de informatieplicht zou de communicatie die inmiddels grotendeels langs elektronische weg loopt, aanzienlijk belasten en beperken.

- 18 De rechter in hoger beroep heeft geoordeeld dat de naam van de gesprekspartner van de auteur van de e-mail niet onder het begrip „gegevens” valt. Dergelijke gegevens zouden eerst door verdere stappen van de auteur van de e-mail (het opschrijven van zijn herinnering) moeten worden gegenereerd. Artikel 15, lid 1, AVG betreft niet de verplichting om gegevens te genereren.
- 19 De verwijzende rechter wijst in dit verband op de richtsnoeren van het EDPB 01/2022 over de rechten van betrokkenen – recht van inzage, versie 2.1., vastgesteld op 28 maart 2023, punt 96. Daarin wordt de samenvatting van de subjectieve opmerkingen van een hr-medewerker van een onderneming die deze tijdens een sollicitatiegesprek met de betrokkene als sollicitant heeft genoteerd, genoemd als voorbeeld van gegevens waarvan inzage moet worden verleend, indien deze subjectieve opmerkingen het voorwerp waren van „aantekeningen op een computer” en het dus om reeds verzamelde en opgeslagen gegevens ging.
- 20 De formulering „informatie over de bron van die gegevens” in artikel 15, lid 1, onder g), AVG vereist echter niet uitdrukkelijk dat de daarin vermelde „informatie” reeds is verwerkt in de zin van artikel 4, punt 2, AVG. Bovendien moet volgens verzoeker voor de beoordeling of er sprake is van een verwerking van gegevens in de zin van de AVG, niet worden uitgegaan van elke afzonderlijke verwerkingshandeling, maar moet een reeks van handelingen worden gevormd naargelang van het doel van de verwerkingshandelingen. Het is voldoende als slechts één van de handelingen van een dergelijke reeks geautomatiseerd is. Enkel mondeling verkregen gegevens zijn alleen van de materiële werkingssfeer uitgesloten indien zij – volgens de wens van de verwerker – niet hoeven te worden opgeslagen (zie in dit verband ook Heißl in Knyrim, *Der DatKomm* [februari 2019] artikel 2 AVG, punt 55).
- 21 Zo rijst met betrekking tot een dergelijke „wens” van de (latere) verwerker de vraag of het van belang is dat het voornemen van de latere auteur van een e-mail om tijdens het gesprek verkregen (en alleen in het geheugen bewaarde) informatie tot voorwerp van gegevensverwerking te maken, reeds bestaat op het moment van het gesprek, dan wel of ook een latere beslissing (bijvoorbeeld na enig beraad) van de kant van de verwerkingsverantwoordelijke volstaat om de verwerkingshandeling in de reeks handelingen op te nemen.
- 22 De opname van de gegevens van de persoon met wie verweerder heeft gesproken (zonder verslag van het gesprek zelf) onder het begrip „alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens”, die als essentieel moet worden beschouwd om de betrokkene in staat te stellen de hem door deze verordening toegekende rechten effectief uit te oefenen, zou kunnen worden ondersteund door het feit dat volgens de richtsnoeren inzake transparantie van de artikel-29-werkgroep (WP260 rev.01, punt 26) – zij het met betrekking tot artikel 14 AVG –

is aangegeven dat deze bepaling van toepassing is „in het scenario waarin de persoonsgegevens niet zijn verkregen van de betrokkene. Daarbij gaat het om persoonsgegevens die een verwerkingsverantwoordelijke heeft verkregen uit bronnen als: verwerkingsverantwoordelijken van derden, openbare bronnen, datamakelaars of andere betrokkenen”.

- 23 Indien het recht van inzage wordt uitgeoefend, staat de mogelijkheid om de rechtmatigheid van de gegevensverwerking te controleren op de eerste plaats. Met betrekking tot bepaalde persoonsgegevens (zoals verzoeker zegt: „tegenstander van het openbare onderwijs en de onderwijsdirectie”), waar het verzoeker om lijkt te gaan met betrekking tot artikel 15, lid 1, onder g), AVG, heeft hij van meet af aan – ongeacht de informatie over wie de gesprekspartner van verweerder was – geoordeeld dat deze onjuist waren en heeft hij de gegevensverwerking in dit opzicht – op voorhand – als onrechtmatig beoordeeld.
- 24 Het was de verweerder die in de e-mail een verklaring (zijn mening) over verzoeker heeft afgegeven, zodat de daarin opgenomen gegevens wat hun bron betreft kunnen worden geacht door hem te zijn gegenereerd en van hem afkomstig te zijn in de zin van artikel 15, lid 1, onder g), AVG. Het begrip „alle beschikbare informatie” kan echter ook ruimer worden uitgelegd, zoals verzoeker doet, en ook alle voor de gegevensverwerker essentiële parameters omvatten op basis waarvan een mening kan worden gevormd (in casu een gesprek met een leerkracht).
- 25 De informatie over de mondelinge „informant” heeft evenwel ook gevolgen voor de rechten en vrijheden van deze persoon, waarmee het hoofd van de school heeft gesproken en van wie niet bekend is of hij wist of had moeten verwachten dat de inhoud van het gesprek met het hoofd van de school het voorwerp van een gegevensverwerking zou worden. De verwijzende rechter refereert in dit verband aan het arrest van 22 juni 2023, Pankki S (C-579/21, EU:C:2023:501, punten 76 en 77).
- 26 Het is juist dat in het hier te beoordelen geval het noemen van de naam van de persoon bij wie verweerder mondeling navraag heeft gedaan voordat hij zijn verklaring aflegde, nuttig kan zijn om eventuele uit andere persoonlijkheidsrechten voortvloeiende rechten (bijvoorbeeld het recht op eerbiediging van de eer) jegens die persoon te kunnen doen gelden, en het Hof heeft ook reeds gepreciseerd dat de uitoefening van het recht op communicatie – afgezien van gevallen van misbruik – niet afhangt van de redenen voor de indiening van het verzoek om communicatie (arrest van 26 oktober 2023, FT [kopieën van het medisch dossier], C-307/22, EU:C:2023:811, punt 23). De verwijzende rechter is echter niet geïnteresseerd in de redenen voor het indienen van het verzoek om inzage, maar in de reikwijdte van de opname van omstandigheden en factoren die van invloed zijn op de vorming van een mening bij de auteur, in de in artikel 15, lid 1, onder g), AVG gebruikte formulering „alle beschikbare informatie over de bron van de gegevens”.

- 27 De vraag die moet worden beantwoord is of en in hoeverre omstandigheden buiten en voorafgaand aan het rechtstreeks genereren van de gegevens door verweerder ter gelegenheid van het verzenden van de e-mail onder de transparantieplichting in verband met de gegevensverwerking moeten worden begrepen, dat wil zeggen of handelingen (in casu een mondeling gesprek) die slechts een „voorstadium” vormden voor de persoonsgegevens die later in de e-mail werden verzonden, daar nog onder vallen.
- 28 In dit verband mag niet worden voorbijgegaan aan de eerbiediging van de rechten van de derde op geheimhouding van zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 8 van het Handvest van de grondrechten – gesteld dat zijn identiteit in beginsel openbaar moet worden gemaakt in het kader van de inzage op grond van artikel 15, lid 1, onder g), AVG. De verwijzende rechter vraagt zich af of de omstandigheden van het gesprek (het bestaan of de schijn van een vertrouwelijk kader met de onvoorzienbaarheid dat mondelinge informatie later de basis zal vormen voor een gegevensverwerking, of het bestaan van een gezagsverhouding tussen de gesprekspartners) van belang zijn bij de afweging van de belangen van de derde en die van verzoeker.
- 29 Ook vanuit dit oogpunt zou het in overeenstemming kunnen zijn met de door de AVG nagestreefde doelstelling om een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens te bereiken, om de eis van transparantie met betrekking tot de gegevensverwerking ook uit te breiden tot „personen achter de schermen” of tot elke bron van informatie van een verklaring die inhoudelijk (beweerdelijk) schadelijk is voor de reputatie, ongeacht of deze persoon zich ervan bewust was of kon voorzien dat de door hem verstrekte informatie de basis vormt voor een verwerking van „persoonsgegevens” in de zin van de AVG en of hij vertrouwde op vertrouwelijke behandeling van het mondelinge gesprek.

Derde vraag

- 30 Met zijn derde vraag wenst de verwijzende rechter te vernemen of een schending van de verplichting tot verlenen van inzage overeenkomstig artikel 15 AVG op zichzelf kan leiden tot een recht op vergoeding van de schade die daardoor is veroorzaakt (in casu in de vorm van immateriële schade) op grond van artikel 82 AVG. Volgens artikel 82, lid 2, AVG heeft de aansprakelijkheid betrekking op „schade die wordt veroorzaakt door verwerking die inbreuk maakt op deze verordening”.
- 31 Voor bepaalde schendingen van informatieverplichtingen (met betrekking tot artikel 12, lid 1, eerste zin, en artikel 13, lid 1, onder c) en e), AVG) heeft het Hof bepaald dat deze informatie de betrokkene in staat moet stellen om met volledige kennis van zaken toestemming te geven. Wanneer (dat wil zeggen vanaf het begin) geen volledige kennis van zaken bestaat, wordt de geldigheid van de toestemming en dus wederom de rechtmatigheid van de verwerking aangetast. Een schending van het recht op informatie dat de betrokkene ontleent aan de artikelen 12 en 13 AVG, moet dan worden beschouwd als een schending van de

rechten van de betrokkene „ten gevolge van de verwerking” in de zin van artikel 80, lid 2, AVG (arrest van 11 juli 2024, Meta Platforms Ireland [representatieve vordering], C-757/22, EU:C:2024:598, punten 60 en 61).

- 32 Ook al wordt uit deze uitspraak in de literatuur deels afgeleid dat elke inbreuk op de AVG tot schadevergoeding kan leiden (zie Howe, *Folgen der Verletzung datenschutzrechtlicher Informationspflichten, Anmerkung zum EuGH-Urteil „App-Zentrum” C-757/22*, CR 2024, 509 [514]), is dit volgens de verwijzende rechter geen acte clair en moet dit worden verduidelijkt door het Hof van Justitie van de Europese Unie, dat als enige bevoegd is voor autonome uitlegging.
- 33 Vanwege het hoge niveau van bescherming van de betrokkene dat de AVG beoogt, kan ook worden gesteld dat een te late inzage zelf een verwerking van persoonsgegevens (naar aanleiding van het verlenen van inzage) vormt die inbreuk maakt op de AVG. Deze beoordeling kan ook worden toegepast op tegenstrijdige informatie, en uiteindelijk zelfs op het niet verstrekken van informatie (als het achterwege laten van een verwerking die in de AVG wordt voorgeschreven op grond van een verzoek om inzage).
- 34 In casu stelt verzoeker, die op de hoogte is van de inhoud van de e-mail, dat hij schade heeft geleden in de vorm van negatieve gevoelens als gevolg van de schending van de informatieplicht (vanwege de „brutale ontkenning van verweerder dat hij in het bezit is geweest van persoonsgegevens van verzoeker”). Hiermee wordt gesteld dat schade is geleden die uitsluitend is veroorzaakt door de niet-nakoming van de informatieplicht van artikel 15, lid 1, AVG, waarvan niet duidelijk is of deze op grond van artikel 82, lid 2, AVG voor vergoeding in aanmerking komt.

Vierde vraag

- 35 Naar nationaal recht kan de gelaedeerde het orgaan niet aanklagen, omdat „voor schade aan het vermogen of aan de persoon die door schuld van de personen die als orgaan optreden, in het kader van de uitvoering van de wet ten gevolge van onrechtmatig handelen is veroorzaakt”, (uitsluitend) de betrokken juridische entiteit aansprakelijk is. Indien een „verwerkingsverantwoordelijke” in de zin van artikel 4, punt 7, AVG bij de verwerking van gegevens heeft gehandeld in het kader van de uitvoering van de wet in de zin van § 1, lid 1, Amtshaftungsgesetz, zou de toepassing van het nationale recht dus in de weg staan aan een rechtstreekse vordering tegen de verwerkingsverantwoordelijke. De gelaedeerde zou zijn schadeclaims alleen kunnen richten tegen de in § 1 Amtshaftungsgesetz bedoelde juridische entiteiten.
- 36 Gelet op de in artikel 82, lid 2, AVG neergelegde (rechtstreekse) aansprakelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke rijst de vraag of de nationale bepalingen van de §§ 1 en 9 Amtshaftungsgesetz, voor zover vorderingen worden ingesteld tegen een „verwerkingsverantwoordelijke”, buiten

toepassing moeten worden gelaten omdat zij in strijd zijn met het Unierecht dat voorrang heeft boven het nationale recht.